

କୃଷି ସୂଚନା ସେବା (ଧାନ)
ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ

୨୦୧୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧା :

ଭୂଖାଧାନ:

- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ସ୍ୱଚ୍ଛଖାଲୁଆ ସିଧା ଛଟାବୁଣା ଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଯଦି କୌଣସି ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ ତେବେ ବୁଣା ଧାନରେ ବେଉଷଣ କରନ୍ତୁ । ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାରର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ(୧୪ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ/ଏକର) ପିଲସାର ହିସାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ଜମିରେ ଫସଫରସ କିମ୍ବା ପଟାସ୍ ସାର ପଡିନାହିଁ ସେଥିରେ ଏକର ପ୍ରତି ୮ କି.ଗ୍ରା. ଫସଫରସ ଏବଂ ୮ କି.ଗ୍ରା. ପଟାସ୍ ମୂଳସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଉଚ୍ଚଜମିରେ କୃଷକ ଭାଇମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ଶେଷଥର ଘାସ ବାଛିବା ପରେ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଯବକ୍ଷାରଜାନ(୧୨ କି.ଗ୍ରା ଯୁରିଆ/ଏକର) ପିଲସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ରୁଆ ଧାନ:

- ❖ ଜମି ଓଦାଳିଆ ଥିଲେ କିମ୍ବା ୨-୩ ସେ.ମି. ଠିଆ ପାଣିଥିବା ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ରୁଆଧାନରେ ଧାନ ରୋଇବାର ୮ ରୁ ୧୦ ଦିନ ପରେ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦମନ ପାଇଁ ବେନସଲଫ୍ୟୁରାନ୍ ମିଥାଇଲ୍ + ପ୍ରେଟିଲାଇକ୍ଲୋର(Ready-mix) ଦାନାଦାର (ଲୋଷ୍ଟାକ୍ସ ପାଞ୍ଚାର/Eraser Strong @ ୪ କି.ଗ୍ରା./ଏକର) ୧୨ କି.ଗ୍ରା. ବାଲି ସହିତ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ଧାନ ରୁଆର ୧୫ ଦିନ ପରେ ୩-୪ ପତ୍ରବିଶିଷ୍ଟ ଘାସ ଦମନ ପାଇଁ ଆଜିମ୍ ସଲଫ୍ୟୁରାନ୍ ୫୦ DF @ ୭୦ କି.ଗ୍ରା./ହେକ୍ଟର ୩୫୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସ୍ତେ କରନ୍ତୁ । ଘାସମରା ଔଷଧ ଭଲଭାବେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ସେଥିରେ ସରଫେକ୍ଟାଣ୍ଟ(surfactant) ୬୨୫ ମି.ଲି/ହେକ୍ଟର ହିସାବରେ ମିଶାଇ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧାନରୁଆର ୨୦-୨୫ ଦିନ ପରେ ପିଲସାର ଭାବେ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଯବକ୍ଷାରଯାନ ସାର(ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଧାନ କିସମ ପାଇଁ ୨୪ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ/ଏକର ଏବଂ ଶଙ୍କର ଧାନ ପାଇଁ ୨୮ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ/ଏକର ହିସାବରେ) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକର ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ରୁଆଧାନରେ ଏକର ପିଛା ୩ଟି ହିସାବରେ ଯୌନ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଯନ୍ତ୍ରା ରଖନ୍ତୁ । ଯେତେବେଳେ ପୁରୁଷ ପ୍ରଜାପତିର ସଂଖ୍ୟା ଯନ୍ତ୍ରାପ୍ରତି ୪ ରୁ ୫

ଟି ହୋଇଯିବ, ରାଇନାକ୍ଟିପାର ୦.୪ ଜି ୪ କି.ଗ୍ରା ଏକର ପିଛା ସହ ବାଲି ୧:୧ ଅନୁପାତରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

- ❖ ବହୁତ ଖରା ପରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେଲେ ଲେଡା ପୋକର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଯାଏ । ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୨୦EC ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୫ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଟ୍ରାଇଯୋଫସ୍ ୪୦ EC ୨.୫ମି.ଲି./ଲିଟର ପାଣିରେ ଗଛର ପତ୍ର ଉପରେ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରତି ଏକର ପିଛା ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ସିଞ୍ଚନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ବନ୍ୟାଅଞ୍ଚଳରେ ଧାନରେ ବିରହା ପୋକ ଏବଂ ନଳୀପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ସେଥିପାଇଁ ଯତ୍ନବାନ ହେବା ସହିତ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ❖ ପତ୍ରପୋଡା ରୋଗର ଦମନ ପାଇଁ ୧୫୦ ମି.ଗ୍ରା ପ୍ଲୁଷ୍ଟୋମାଲସିନ୍ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ଦରକାର, ଏକ ଏକର ଜମି ପାଇଁ ୨୦୦ ଲିଟର ହିସାବରେ ପାଣି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

*****